LIETUVOS ŽINIOS

Numerio kaina 30 centų.

PRENUMERATOS KAINA: Metams—60 litų, pusei metų—30 lt., 3 mėnesiams—15 lt., vienam mėnes.—5 lt. Amerikoje metams—8 doler.

SKELBIMŲ KAINOS: 4 pusl.: 36 mm platumo petito eilutė Lt. 0.60; 1 pusl.: 54 mm plat. pet. eil. Lt. 1,50; Tekste: 54 mm plat. pet eil. Lt. 1,20. Progos skelbimai (pardavimai, apie pirkimą, laisvų vietų skelbimai, vietų ieškojimai, skelbimai apie išnuomavimą ar norą nuomoti) 36 mm plat. pet. eil. Lt. 0,30. Šeimos reikalų skalb. (nekrologai ir t. t.) 54 mm plat. pet. eil. I pusl. Lt. 0,80. Progos ir šeimos reik. skelb. dedama čia pažymėta papiginta kaina tik patiekiant juos betarpiškai per administraciją ir tuojau apmokant be ypatingos nuolaidos.

ŽINIOS, rašant korespondenciją, turi būti tikros, faktai patikrinti, bet kokie kaltinimai paremti liūdininkais. Neišpildžiusių šių reikalavimų rankraščiai nebus dedami. Už skelbimų turinį dienraštis neatsako.

Redakcijos ir Administr. adresas: **Kaunas, Gedimino g-vė, Nr. 38, savo namai. Redakcijos tel. 23, Admin. tel. 2-23.**

Nr. 242 (2856) | **Penktadienis, 1928 m. lapkričio mėn. 2 d.** | **Eina nuo 1909 m.**

Atsargumas išradėjams nekenkia.

Visuose naujai įsikūrusiuose kraštuose galima pastebėti tam tikrą norą daryti ką nors ypatingo, surasti kaip ir naują Ameriką. Psichologiškai tai yra visiškai suprantama, kadangi tuose kraštuose kartais trūksta žmonių su ilgamete praktika arba tam tikros specialybės žinovų, nėra tradicijų: žmonės dažnai užmiršta, kad kiekvienam dalykui, ypač mokslui neužtenka asmens gabumų, bet reikia turėti ilgametį prityrimą ir mokslą. Kaipo rezultatą mes dažnai turime diletantiškumą ir paviršutinišką į dalykus pažiūrą.

Ypač mums Lietuvoje, krašte su sena istorija, reikia būti labai atsargiems, kad neištirtais naujais išradimais nesusikompromituotų prieš kitus kultūringus kraštus.

Šiomis dienomis skaičiau „Lietuvos Aide“ apie p. Martynaičio naujų jurginų rūšių išvedimą. Aš tų jurginų dar nemačiau, bet toks apsireiškimas man labai įdomus, nors visgi tuo tarpu į tą prancšimą aš skeptiškai žiūriu.

Gauti naujos augalų rūšys, ypač klasės, yra labai sunkus dalykas, nes reikalinga daugmetinio darbo. Taip pav. nauja jurginų klasė Etoilo Digeinaiso (Stella) buvo surasta jau 1905 met. ir išleista apyvarton tiktai 1922 met. po to, kai buvo pagerinta, išbandyta ir patikrinta, kad ji neaprašyta kituose kraštuose, kad ji iš tikro yra naujenybė. Kasmet sodininkystės įstaigos išleidžia naujų jurginų rūšių, bet tai tiktai po ilgamečių bandymų ir patikrinimų, kad tos rūšys kitur nebuvo aprašytos ir tiktai tada nedideliame kiekyje išleidžiama.

Žinoma firma Späth-Berlyne 1928-29 m. kataloge turi tiktai 5 naujų jurginių rūšis, 1927-28 met. nėra nė vienos. Vilmorin — Paryžiuje 1927-28 met. kataloge turi 5 naujų jurginų rūšis. Didelis pasaulinis jurginų augintojas Francois Nagels — Belgijoj augina ištisus laukus jurginų; 1928 metais išleido 17 naujų jurginų rūšių, kitaip sakant, ne 25 rūšis po metų bandymo darbo, kaip kad pas mus. Tiesa mūsų jaunas botanikos sodnas 1925 met. turėjo naujų paprastų Chrysanthemų rūšių; jos buvo ne sodne išaugintos, bet sėklos buvo gautos, kaipo „inedita“ tai yra neišleista iš tokio pasaulyj žinomo bot. sodo, kaip Petrapilio, kur jas išvedė dabartinis mūsų bot. sodo moksl. sodin. K. Meissneris. Tat buvo didelė garantija, kad bot sodo administracija galėjo duoti šioms Chrysanthemoms pavadinimus, pav. visuomenės veikėjų vardus. Bet praktika man parodė, kad Lietuvos sąlygose reikia išbandyti tuos augalus dar bent 3—5 metus prieš rekomenduojant ir išplatinant. Pav. gražus naujas jurginas Helvetia su fioletinėmis vietoje baltų juostytėmis pasirodė bot. sode 1927 metais ir visai išnyko 1928 metais. Gerai, kad nebuvo rekomenduotas ir duotas gražus pavadinimas.

Iš viso aukščiau pasakyto matyti, kad ir sodininkystės srityje nauji rezultatai yra gaunami tiktai po ilgamečio darbo ir ne taip lengvai, kaip daugelis mano.

Prof. K. Regelis.

AMERIKA UŽSAKĖ DU MILŽINIŠKUS CEPELINUS.

Žiniomis iš New Yorko, Jungtinių Amerikos Valstybių laivyno ministerija užsakė „Goodyear“ cepelinų statymo bendrovėj du milžiniškus cepelinus, kurie kainos apie 8.000.000 dolerių.

Grožis vaistas bepročiams.

Viename gydytojų posėdyje Essex County ligoninėje Overbrooke, kaip praneša iš New Yorko, buvo nutarta Instituto bepročių dalyje įrengti grožio salioną. Tas gan sensacingas nutarimas įvestas ryšy su kelių metų tyrinėjimais vieno instituto gydytojo, kurs drauge su valstybės ligoninės kolega Kankakee Ill. gausiais bandymais patvirtino, kad tatai reikalinga bepročių sveikatai. Keliuose atvejuose paciente, kai ji buvo pagrindinai „pagražinta“, trumpu laiku žymiai pasitaisė. Ar iš viso grožis pagydo ir kiek jo reikia pavartoti, kad pagytų, žinoma, gan sunku nustatyti. Kiekvieną kartą, pavartojus bandymą, pasveikimų procentas, Kankakee įstaigoj, kur jau visi metai kai yr toks salionas, padidėdavo apie 10 procentų.

Moterų bepročių ligoninės dalis Overbrooke turi apie 2000 ypatų. Del to naujai įsteigtas salionas bus didelis. Daugelis pacienčių pusę dienos praleidžia salione, duodamos nukirpti plaukus „bubikopfu“ nuo 2 iki 3 kartų per dieną. Be to, ypačiai rūpinamasi veido ir odos skaistumu, nagų karpymu ir t.t. Tiktai lūpų dažymas pašalintas iš tos įstaigos, nes pagal Essex County ligoninės gydytojų nuomonę, lūpų dažymas žalingai veikiąs sveikatą.

Žinoma, šis grožinis gydymo metodas tetinka lengvesniam beprotystės atsitikimui. Be to. pacientai turi būti rūpestingai prižiūrimi. Kaip pranešama, vis tik šis metodas žymiai pakėlęs ligonių nuotaiką.

Jei tas eksperimentas bus iš tikro pozityvus ir jo pasekmė patvirtinta, jis būsiąs patiektas kasmet Amerikos įvykstančiuose gydytojų kongresuose. Tiktai negalima aiškiai suprasti, del ko tas metodas turėtų apsiribuoti su moterų beprotyste. Juk normaliame gyvenime ir daugelis vyrų „gražina“ savo kūną. Del ko gi tat toksai salionas neįsteigti vyrams.

T.

Neaiškus klausimas.

Naujas telefono tarifas sukėlė mieste daug rūpesčių ir galvojimų. Kur nueisi, visur išgirsi kalbant apie tarifą. Vieną galvosukį noriu čia per laikraštį patiekti mūsų Paštų žinybai išspręsti. Pagal naują tarifą „abonentas gali atlikti vietinių pasikalbėjimų nemokamai tiek, kiek išeina jo mokestį padalinus iš 20; už kiekvieną pasikalbėjimą virš šios normos abonentas primoka po 10 centų“. Kaip suprasti mokestį, kuris dalinamas iš 20? Ar čia turima galvoje mėnesinis mokestis, ar trijų mėnesių mokestis, kadangi pas mus nustatyta mokėti trimestrais? Žinoma, skirtumas čia didelis. Gali atsitikti taip, kad aš per vieną mėnesį padarysiu 50, o per kitą mėnesį 100 pasikalbėjimų telefonu. Jeigu tik mėnesinis mokestis dalomas iš 20, tai, aišku, jog už antrą mėnesį man teks primokėti už 25 pasikalbėjimus virš normos. Bet, jeigu trimestro mokestis dalomas iš 20, tai tada jokių pasikalbėjimų virš normos nebūsiu padaręs. Žinoma, protas diktuoja, jog trimestro mokestis turi būti dalomas, nes pas mus atskaitomybė su abonentais vedama trimestrais. Bet, kadangi tatai nevisai aišku iš įstatymo teksto, tai prašyčiau mūsų Paštų žinybos paaiškinti visuomenei.

J. A.

Transatlantinis lakūnas Čemberlenas atvyko Kotbuso miestan pasimatyti su savo sužadėtine. Jį sutiko miesto burmistras.

Nauji raštai.

Herman Gummerus. **Piniginio ūkio kilimas senovės Romoje.** Teisių fakulteto darbai. II tomas, knygos 6. Kaunas. 1928.

Poteriai. Šv. Kazimiero draugijos leidinys. Kaunas. 1928 m. Kaina 15 centų.

„Bibliografijos Žinios“ Nr. 4 Kaunas. 1928 m. liepos-spalių mėn. Kaina 2 litai.

Turiny svarbus V. B. straipsnis apie 25 m. spaudos sukaktuves, kurios turi įvykti 1929 m. gegužės mėnesį ir gausi bibliografija.

Sieninis kalendorius. 1929 m. su pasiskaitymais. Šv. Kazimiero d-jos leidinys. Kaina 1,80 centų.

Radio kalendorius.

Penktadienis. XI. 2. Vėlinės. 17,00: — Fragmentas iš Adomo Mickevičiaus „Vėlinių“ (Muzikalinė iliustracija). 17,30: — Lietuvių tautosaka (K. Berulis). 18,00: — Dr. Matulionis: Žmogaus mirtis. 18,30: — St. Grigaliūnas: Kaip tapti žurnalistu. V. 19,00: — L. o. n. 19,15: — Vėlinių vakaras. Rimties valanda. Dir. F. Virzingas. Dalyv.: V. Bručkus (barit.).

Valstybės Teatras

Šeštadienį, lapkričio 3 dieną

ŽYDĖ

Halevy 5 v. opera

Bilietai nuo 1 iki 10 lt.

Sekmadienį, lapkričio 4 dieną dienos metu 14 val.

Coppella

Delibo 3 veiksmų baletas

Bilietai nuo 50 ct. iki 4 lt.

Sekmadienį, lapkričio 4 dieną vakare

Tariamasis ligonis

Moljero 3 veiksmų komedija

Bilietai nuo 1 iki 6 lt.

Vaidinimų pradžia 19 val. 30

Kasa kasdien atdara 11 - 13 ir 17 - 20 val.

Redaktorius F. Bortkevičienė
Leid. Akc. B-vė „VARPAS“

Nauja loterija

Jau parduodami bilietai
Lietuvos Raudonojo Kryžiaus XIV Loterijos

1-os klasės lošimui

Neatidėliodami įsigykite bilietų
nes pradedantiems dalyvauti loterijoj nuo 1-os klasės tenka
7000 laimėjimų sumoje **486.000** lt. su viršum

Bilietai parduodami: Liet. Raud. Kr. Loterijos V-boje, Kaune, L. Al. 35, pašto įstaigose, bankuose ir pas agentus.

Daktaras
A. Domaševičius
Moterų ligos ir akušerija.
Ligonių priėmimas tik šeštadieniais 10-12 val. Kaune, Mickevičiaus gatvė 16 Nr.

Visi skaito
Liet. Žinias

„Lietuvos Žinių“ Administracijoje
Kaunas, Gedimino gatvė Nr. 38, telefonas 2 - 23
galima gauti pirkti šios knygos:

1. Amerika . . . . 5 — lt.
2. Sugyvenimo ir išnaudojimo paveikslai, Dr. A. Garmaus . . . . 1,20 „
3. Cicellai, kun. J. Gritėno 0,25 „
4. Kristus ir krikščionybė, Jonas Ilgūnas . . . . 1,20 „
5. Apie testamentus, Z. Toliušio . . . . 1 — „
6. Ką privalo žinoti kiekvienas pilietis demokr. valst. bekuriant, L. Natkevičius 1 — „
7. Žemės reformos įstatymas. . . . . 0,40 „
8. Gintaras, P. Matulionio 0,30 „
9. Susirinkimų ir mitingų vadovėlis, J. El. . . . . 0,40 „
10. Apsakymėliai iš gyvulių gyvenimo, N. Rubakino. 1,50 „
11. Ekonominio Rusijos gyvenimo bruožai, V. Stepuko 1,20 „
12. Žmonių ligos, Dr. K. Grinius . . . . 0,60 „
13. Kieno ir kaip mes turime būti valdomi, P. Ruseckas. 1 — „
14. Skaitymo vadovėlis . . 1 — „
15. Žemės belaukiant . . . 0,4 „
16. Vytauto didžiojo sumanymas vainikuotis Lietuv. karaliaus vainiku, Dr. Alseikos. . . . . 3 — „
17. Lietuvių tautinė idėja istorijos šviesoje, D-ro Alseikos . . . . 4 — „
18. Rabindranath Tagore rašytojas ir žmogus. Alb. Rimka. . . . . 4 — „
19. Bažnyčios padėtis valstybėje, V. I. Karas . . . . 2,50 „
20. Švent. Tėvas Ryme, J. Ilgūnas. . . . . 0,40 „
21. Mūsų klerikalai faktų šviesoje, V. Vijoklis. . . . . 0,30 „
22. Medicinos žinių populiarizacija ir lietuvių medicinos knygų sąrašas, Dr. K. Grinius . . . . 1 — „
23. Džiova ir kaip kovoti su ja, Dr. J. Koganas . . . 0,50 „
24. Lietuvos teismų sutvarkymas, Z. Toliušis . . . . 1,20 „
25. Demokratija ir jos priešai 0,70 „
26. Religija ir mokslas — prof. Čepinskis . . . . 8,80 „
27. Sokratas. . . . . 0,50 „
28. Žaibas ir griaustinis. . . 0,40 „
29. Valstiečių ir ūkininkų reikalai ir seimas . . . . 1.— „

Be to „Varpo“ B-je yra dar sukrautos šios knygos:

26. Tarzanas apdaruose . . 10 „
27. Kalnuose ir miškuose . . 3.— „
28. Kaip susikūrė Amerikos valstybės. . . . . . . 1,50 „
29. Diogenas. . . . . 2.— „
30. Iš tamsiosios praeities . . 5.— „
31. Oskar Wilde pasakos be apdaro. . . . . . . 5.— „
32. Batuotas katinas. . . . 4.— „
33. Miesto muzikantai. . . . 2,50 „
34. Broliukas ir sesutė. . . 4.— „
35. Varniukų gūžta. . . . . . 1.— „
36. Sodžiaus teatras. . . . 3,75 „
37. Aukso žirgas. . . . . 3,50 „
38. Palaidunas. . . . . . 1,50 „
39. Otello. . . . . 3.— „
40. Scenos vaizdeliai: . . . 2,80 „
41. Stebuklai ir paslaptys be apdaro. . . . . . . 5.— „
42. Princas ir elgeta. . . . 5.— „
43. Burtų pasaulis. . . . . 2.— „
44. Knygnešio likimas. . . 3.— „
45. Poezijos ir prozos teorijos vadovėlis . . . . 3.— „
46. Tūkstantis ir viena naktis. 6.— „
47. Minių mylimoji . . . . 2.— „
48. Namai ir pasaulis . . . 10.— „
49. Dainos II rūšies. . . . . 15.— „
50. Dainos I rūšies . . . . 20.— „
51. Jaunučiai daigeliai II r. . 5.— „
52. Jaunučiai daigelia I r. . . 3.— „
53. Kaip tirti gamtą. . . . 3.— „
54. Žmogaus kūnas Barono . 4,50 „
55. Gamtos pasakos Evaldo . 3,50 „
56. Amžinas klausimas. . . 0,75 „
57. Pragaro atgyjimas. . . 0,75 „
58. Visuom. koperacijos prigimtis. . . . . 1.— „
59. Jovaro eilės. . . . . . 1,50 „
60. Vienasėdžio ūkis. . . . 1.— „
61. Kame mūsų išganymas. . 1.20 „
62. Našlaitė ir miško kertelė. 2.— „
63. Liet. namų ruošos vadov. 2,80 „
64. Konstitucija. . . . . . 0,50 „
65. Piešimo vadovėlis. . . . 3,50 „
66. Kaip augalai rinkti ir t. t. 2.— „

PERKUPČIAMS nuleidžiama geri nuošimčiai, o kiekvienas noris išsirašyti, be pinigų, už knygas, turi prisiųsti persiuntimo išlaidoms nuo kiekvieno lito po 10 centų.

Akcinė „Varpo“ B-vės spaustuvė, Kaune, Gedimino g. 38. Telef. 20-23. Karo cenzūros leista.